

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătat pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măceșarilor 47,
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măceșarilor Nr. 37.
Epistole nefrancone se refușă. — Articienii nepubliciți nu se împoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fe-care publicare.

Prenumerățiune nouă

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1880 (al 4-lea cîuartal) cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerățiune se trimit mai cu înlesnire prin asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung). Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată celi.

Se atrage atențiunea om. domni abonați, al căror abonament se sfîrșese cu ultima Septembrie 1880 ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedarea foiei*).

Editura „Telegraful Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fișii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 1 Octombrie.

Nu scim cum și de unde s'a răspîndit șgomotul, că în curînd are a se ține o conferență politică aici în Sibiu.

Nu pretindem, că trebuie să scim toate, nici că numai aceea e bine, ce dorim sau propunem noi. De aceea noi întimpinăm scirea ăceasta vagă cu aceea, că nu scim nimica despre o conferență politică și nici nu o am propune afară de forma cum își va fi închipuit-o conferența electorală din urmă a Românilor din Transilvania. Întimpinăm scirea ăceasta și pentru că noi am vră, ca să nu se compromită, nici prin sciri vage, alte scopuri, cari sînt tot de atăta interes ca și conferențele politice, dar cari aduse în combinațiune cu politica, pot provoca presupuneri neîntemeiate.

FOIȚA.

La Dulcigno.

Diarul parisiian „Le Voltaire” primese următoarea corresponsență plină de detalii din Dulcigno:

Dulcigno 29 Septembrie 1880.

Buna'mi stea m'a făcut să întălnesc alaltă-eri la Scutari pe un agent consular englez, căruia avui plăcerea de a'i face un mic serviciu la Roma în earna trecută.

— Eacă-te! îmi țise el, ce faci oare pe aci?

— Culeg noutăți pentru un diar.

— Dorosci să faci o preumblare prin Dulcigno? Plec de seară și te iau împreună cu mine. Sînt cert, că vei găsi materie pentru cronică. Am un pasa-port diplomatic visat de Riza-pașa și contra semnat de Hadshi-Saleh, comandantul trupelor albaneze.

— Propunerea mă tentează, răspunse: dar sub ce prețest te ași pute însoți?

Cu toate aceste, o conferență politică ar fi de lipsă pentru Români. Și încă nu numai pentru cei din Transilvania, dar și pentru cei din Ungaria; la frații din Bucovina nu ne estindem, măcară și ei sînt, cu unele excepțiuni, ca și noi, de aceeași soarte.

Când afirmăm lipsa unei conferențe avem în vedere toată situațiunea, pe a cărei plan stăm și politiceșce și social. Aci nu se înțelege numai atitudinea față cu alegerile dietale viitoare. Este vorba de mai mult. Este vorba de derangiarea raporturilor dintre partidele maghiare și de pozițiunea guvernului față cu raporturile aceste; este vorba de raporturile dintre Ungaria și Croația; este vorba de raporturile interne din Cislaiania; este vorba de raporturile dintre Cis și Translaiania și în fine de raporturile acestora față cu staturile, față cu politica esternă. Unele din apropiere, altele din depărtare; dar' toate reagează și asupra noastră.

Toate aceste ne provoacă, și încă serios, a ne da și noi sama de modul cum voim să estimăm în viitoriu.

Toate aceste ne provoacă să ne reinșcriem și noi în cartea viitorului și să ne mai lăsăm, ca evenimentele să ne împingă, când suflă dela dreapta, la stînga, când suflă dela stînga, la dreapta, când suflă dinainte, înapoi, și când suflă dinapoi înainte.

Ori cum s'ar opinti oficioșele, ca să facă pe lume să creadă, că guvernul unguresc are încă toate frênele țerei în mână, faptele dovedesc, că stînga estremă, sau partida independentilor Kossuthiani, sporesce din ori în țî. Șovinismul maghiar, fie din ori ce motive, este faptă, că a ajuns la culme, pentru că guvern și partide se întrec în a face imposibilă existența ori cărei suflări omenesci, care nu cugeță, nu vorbesce, nu scrie unguresc. Înșși Nemții, companionii Maghiarilor în supremația preste naționalitățile nemaghiare și negermane din monarhia austro-unguresă, se iau de gînduri de existența ce le pregătesce șovinismul maghiar în Ungaria. Nu mai vorbim de Croația, care începe a scutura una câte una din cele ce i se împusesse dela dualism în coace, închide și puținele școale maghiare, ce se incubaseră acolo și eschide sau reduce limba maghiară în agende până la disparițiune. Tot așa nu mai vorbim de lupta elementelor din Cislaiania, cari, fie care în felul seu, amenință cu cutropire. Cel puțin așa se învinuesc elementele reciproc unele pe altele.

Și politica esternă ne provoacă a fi mai cu atențiune la viitoriu, ce ni se pregătesce. Este adevărat, că nu noi vom decide, nu noi vom îndupleca pe vre una, sau pe toate puterile a se abate de la punctul de mîncare al politicei lor. Înșse tocmai pentru că aceasta nu sîntem în stare a o face, sîntem datori a fi cu toată atențiunea, ca nu în momentele, când inimicii puternici din afară vor sta la pîndă cu scop de a face părți de pradă din monarhia noastră, să stăm indiferenți și să lăsăm, ca cei ce se joacă cu șoartea popoarelor să o șguduie în lăuntru. Sau dacă nu vom fi în stare să'i înfrînăm, se nu ne facem fără voia noastră părtași la nechibzurile lor, sau în cazul estrem să ne ferim încot putem, ca năpăstiele să nu se descarce, fără a țico barem un cuvînt, și în capetele noastre.

Alegătorii introduși în listele electorale pre periodul care se începe cu 1881, au oare cum obligamentul de a se gîndi la toate cele înșirate în toată estinderea lor. Ei au mai departe și îndatorirea de ași întruni gîndirea lor într'o programă, care apoi, la locurile competente și între marginile legilor, să caute a o aduce la valoare. Nu scim dacă nimerim. Credem însă că șgomotul de care am vorbit la început este mai mult o dorință, care și-a făcut drumul pe calea amintită în public. Credem în fine că comitetul electoral, de care așjiderăm a amin-

— Te voui face să treci ca secretarul meu?
— Bravo! primesc și îți mulțămesc.
A vă povesti impresiunile de voiağı dela lacul Scutari la *Olgon* (nume turec al *Citta Dulcigno*) m'ar duce prea departe și cu toate aceste căte ar trebui să spun despre această Illyrie-Epiri depozitată de Turci; asupra acestui pămînt clasic coronat de Pînd pe care pacificul Apollon și cele nouă Surori l'au părășit de mult, asupra sinistrului Glykys, acest fluviu-tunel al Infernului, care nu este altul de cît „Intunecatul Acheron”. Dea Dumneșcu ca manifestațiunea navală să nu fie* capabilă de a'l îmbogăți într'o țî!

Dar mă grădesc de a intra în Dulcigno și de a vă da un rapid *croquis* de acest oraș de acum înainte celebru și ai cărui locuitori sînt considerați ca cei mai îndrăzneși piraiți ai Adriaticei.

Împregurimile orașului sînt protejate de cinci linii de apărare, legate între ele prin treceri subterane. Băr-

bați, femeii și copii lucrează fără întrerupere la casemate.

Ne apropiăm:
— *Shar da bu Kar!* ne strigă un soldat *hotis*, pus ca sentinelă.
Judecînd după pantomimă, acesta vrea să țică în *schipetăresce*: Nu! treceți!
Ne dăm înderēt și ne scoborim în oraș, lăsînd la stînga muntele *Mazura*, în vîrf al căruia armata albaneză a stabilit un formidabil cîmp de resoibin.

Cu un binoclu zăresc în depărtare un alt cîmp: acela al Turcilor. Acolo sînt cinci batalioane gata de a ataca aripa stîngă a armatei munte-negrene, dacă Albanezii ar fi gata de a fi învinși....

Pre înălțimile Dulcignului se vîd două colorii bine destinsc: drapelul musulman și drapelul creștin. Iisus și cu Mahomet fraternizează!

În moment de a intra prin poarta de vest esamînăm fortificațiunile. Construite de Venețieni în 1718 ele sînt astăzi cu totul ruinate. Și nu este de loc de mirat că Muntenegrenii s'ă putut ocupa Dulcigno, acum doi ani,

tit la început, avînd material adunat, va satisface în curînd și acestei dorințe juste și pretinse de împregurări.

Revista politică.

Sibiu, în 1 Octombrie.

Nemții din Austro-Ungaria au început a lupta cu toată energia și serioșitatea. Dicem au început, de oarece în un timp de aproape trei decenii, Nemții, avînd pozițiune favorabilă, nu erau si țîți la așa ceva. Pozițiunea negermanilor era în timpul acela cu mult mai inferioară, ca ofensiva lor să provoace pe partea Nemților o defensivă împreună cu o muncă mai serioasă. Nemții din Ungaria erau prea indiferenți. Afară de conlocuitorii nostri Sasi din Transilvania, lăsau să fie toate după voia șorșii. Astăzi de când se vîd scoși cu teatrul afară și de când vîd că mașina maghiarisării se aplică și la densii, au început a fi mai îngrijiați de limba lor, prin urmare și de naționalitatea lor și în cele din urmă faptic au început a o și apără.

Ceea ce se întimplă așa țicînd, în mic în Ungaria, se întimplă în mare în Cislaiania monarchiei austro-unguresci. După partheitagurile singuratece are să urmeze unul general, al Nemților austriaci. Acesta are să însemne o luptă generală contra tuturor elementelor, din partea căror cred că li se face agresiune dincolo de Laita.

Mișcarea aceasta se vede că nu consună cu intențiunile contelui Taaffe, care voiesce să realizeze egala îndreptărire încat priveșce naționalitățile din Cislaiania. Organele, despre care se presupune, că ar fi inspirate din cabinetul contelui Taaffe, au început a se pune în pozițiune față cu cele ce se lucră din partea Nemților. Unul dintre oficioșele ministrului cislaian, avînd în vedere eventualitatea întru-

fără a vîrsa o picătură de sînge. Fortați de Turci a părășit această cureire ușoară, supușii principelui Nichita, s'au considerat, dela 1878, ca spoliiați. Au promis de a se întoarce și se vor întoarce . . . Dulcignoții chiar nu urăsc pe Muntenegrenii. Albanezii din sud însă le-au jurat o ură împacabilă și cari, după instigațiunea guvernului turec, au alergat la Dulcigno pentru a predica resoiboin sînt.

Aceasta este cel puțin opinia unui bătrîn Jidan al tribunalului Clementilor, care, pentru bani, s'a însărcinat de a ne servi de cicerone și a ne acorda ospitalitatea în timp de patru-șeci și opt de oare.

Las pe amicul meu, consulul, de ași face trebile și eu visez orașul.

Dulcigno este construit în amfiteatru. La Nord sînt ruinele antice cotăți „Ulcinium”, care datează din timpii eroici. Acolo nepotul lui Eol, ireșistibilul Jason, amiral „en chef” al necuirasatului „Argo”, făcu, sînt câte-va secole, prima „demonstrațiune navală” în onoarea acelei „Tunsuri de aur”, care a imortalizat pe d. Carlos.

nirei partheitagiului general la Viena, amenință, că popoarele austriace încă și vor găsi Versailles-ul lor. Căci precum reprezentanța imperiului (delegațiile) se duce la Budapesta, vor afla și popoarele austriace loc de scăpare acolo, ca să fie scutite de curatela reprezentanței comunale a Vienei și să caute negenate de problema statului. La amenințarea aceasta, pretinsă oficioasă, răspunde „D. Ztg.“: „Așa dară un Kremser nou! Însă nu ne prea vine să credem în amenințarea aceasta, pentru că se știe încă destul de bine cu ce consecențe fatale pentru Austria a fost la 1848 împreună strămuntarea parlamentului la Kremser“.

Aceiași foaie ne spune, că în legătură cu mișcarea aceasta, pe care o numesc decapitalizarea Vienei, „Narodni listy“ se silesc a provoca ca o contra demonstrație: o adunare a lucrătorilor din Viena.

Simpatozele aceste din monarhia austro-ungară au atras atenția opiniei publice din Germania. „Nat. Ztg.“ din Berlin, într-o corespondență dela Viena, se exprimă astfel:

„Toate rasele inferioare se pregătesc a tăbări asupra germanismului, unicul razim de dai doamne al împărăției. În toate părțile inimicii și desbinării! Alungării teatrului nemțesc din Budapesta urmează sumnarea din Lemberg, introdusă de „Gazeta Narodova“ printr-un articol scandalos contra culturii germane, care întrece toate scârnavile budapestane. Foaia cinstită dă, că teatrul nemțesc este cibul demoralizației! În fața lucrurilor de felul acesta renunțăm bucuroși dela ilustrarea programei înscenate de „P. Ll.“ (Acest diariu apăsese într-un articol de fond procedura contelui Taaffe Red. T. R.). Noi ne ținem de fapte precum se va ține și lumea „numai de fapte“.

Și „Dresdner Journal“ se alătură cu observările sale la cele ce dă „Nat. Ztg.“, adăugând, că dacă lucrurile merge astfel în Austria, aceasta va pierde simpatia Germaniei.

Scirea despre cederea Dulcignului se constată, dară se presupune, că este un joc de șac din partea Porții față cu politica Engleterrei. În Berlin s'a și primit foarte cu receală scirea despre cedere. „N. d. All. Ztg.“ sfătuiesc pe cetitori, ca să nu se lenească în așteptări prea sangvine în urma notei din urmă a Porții, pentru că este întrebarea, dacă Albanezii se vor conforma hotărârilor Sultanului. Cu toate aceste flota se pregătesc de plecarea. În câtro? Încă

nu se poate ști, de care Poarta mai are de rezolvare chestiunea greacă, armeană și a reformelor ei interne. „Times“ a și început a pleda pentru amânarea măsurilor coercitive, după ce Poarta a dovedit, că respectază verdictul puterilor.

Turcia.

„Romanul“ în nrul de Duminecă face următorul necrolog Turciei:

„Situajunea Orientului sau mai exact a peninsulei balcanice este mai gravă decât ori când, și cu toate aceste după părerea noastră mai puțin îngrijitoare decât ori când, pentru pacea generală a Europei.

„Crisa se apropie de sfârșit; toți se așteaptă la desnodământul fatal; chestiunea menținerii este mai mult sau mai puțin regulată, prin desvoltarea naturală a lucrurilor; toți interesează și se observă și se controlează unul pe altul, pentru că nici unul se nu poate face ceva, se nu poate apuca ceva, fără în voirea celorlalți. Această stare a lucrurilor este cea mai puternică garanție, că pacea Europei nu va fi turburată, ori ce s'ar întâmpla în peninsula balcanică, reul este localizat; toți doctorii adunați se ocupă a stărpi gangrena, pentru că în loc să i crească o carne nouă și sănătoasă.

„Scirile dela Constantinopol sunt din cele mai grave. Inși Turcii par a fi convinși, că domnia lor în Europa este sfârșită; desparerea și amețirea i a cuprins; fatalismul, care le dădea un avânt atât de puternic în timp de prosperitate, făcându-i să creadă, că nimic din ceace e putere, mărire, victorie, glorie nu poate să fie refuzat de soarte, le dă astăzi, în timpul decăderii și al degenerării, impresiuni cu totul opuse, ei se cred perduți, și ca răniții Turci, cari în giurul Plevnei își făceau rugăciunea și apoi se descheiau la haine, pentru că recelala morții se ajungă mai curând, astfel și stăpânii Constantinopolului creșându-și rana lor politică și socială mortală, își așteaptă oară și se pregătesc de moarte.

„Nu numai că Turcii nu fac nici o silință spre a vindeca, sau măcar a alina relele politice și sociale, de care pere marele imperiu al Otomanilor, dară din contră lasă ca aceste rele să se agraveze din zi în zi mai mult, ba chiar le agravează din propria lor voință întocmai ca răniții dela Plevna, care își descheiau hainele pentru că gerul se severșească opera gloștului.

„Desordine, nechibzuință, rispa — pe cât mai este de unde să se rispească — prevaricațiunea, nesiguranța sunt astăzi la Constantinopole mai mari decât ori când. Nu se mai poate nimeni depărta de zidurile Constantinopolului, nu se poate nici chiar risca pe stradele ceva mai departate ale orașului fără temerora, de a fi din moment în moment prins de mohagirii (refugiații) adunați din toate părțile imperiului

— De sigur. Noi nu lucrăm de cât după ordinele lui.

— Dar Hadshi-Saleh? Resboinical răspuns ce au făcut el lui Riza probează destul, că Duleignoții au rupt orice legătură cu Sultanul.

— De loc! Răspunsul lui Hadshi a fost redactat la Constantinopole: „numai spre a închide ochii Europei.“ Ne oferii 30,000 lire pentru a evacua Ducigno și spre a ne stabili în vecinătatea de Matia; primim tot așa propozițiunea voastră precum ați primit și voi protestațiunile noastre. Ori-ce guvern datorește protecțiune supușilor cari trăiesc sub legea lui; sultanul nostru din contră, pretinde a ne plăti pentru a părăsi orașul! Într'adever funcționarii otomani sunt mai răi de cât ghiaurii. Aveți grijă de a nu ne mai trimite vrun mesager la Duleigno, căci pe Alah! oara sororii lui va fi ultima oară a vieții lui! — Semnat: *Hadshi-Saleh*, „Toate aceste vi le repet sunt nesce mofturi; este opera cabinetului turc, care este în stare să întreacă pe toți fiii diplomați ai Europei.

(Va urma.)

lui în descompunere, și prădat, maltrat, ținut ca ostatic până la plata unei sume mai mult sau mai puțin înșmănată, și chiar ucis.

„Decât-va timp reul crescând mercu, cu o mare repețiune, s'a răspândit temerea, că Turcii ar avă de gând să dea Constantinopolul pradă, apoi să incendieze și să treacă în Asia, părăsind provinciile europene.

„Aceste temeri sunt poate esagerate; ele dovedesc însă până la ce grad de desparere și de destrăbălare au ajuns Turcii și cum numai coavergerea peririi lor nelăturate și poate împinge la acte, cari se dea nascere și să autoriseze astfel de temeri.

„Dacă aceasta e starea de lucruri la centru, ce trebuie să fie la estremități! Ceea ce se petrece în Albania ne este o dovadă. Acolo se vede că Albanezii sunt un popor plin de vigoare și de eroism, dar că Turcii, ca popor organizat, nu mai există; că ei, individual, mai pot fi ceva, pot fi buni soldați, buni muncitori, onesti comercianți, dar ca membri ai imperiului otoman nu mai sunt nimic.

„Pentru culmea nenorocirii lor, Turcii, popor de almintrelea foarte simpatice, au păstrat cătră religiunea și obiceiurile lor de acum una mie două sute de ani ori credință fanatică nealterată; și această religiune și obiceiuri i pune în imposibilitate de a fi buni cetățeni ai unei societăți civilizate.

„Nu'i vedem oare în Dobrogea, unde sunt din partea autorităților române obiectul unei îngrijiri părintești, unde sunt ajutați, ocrotiți în toate modurile, și cu toate aceste n'au decât un vis: a desface tot ce posed și a părăsi acel pământ devenit al ghiaurilor, pentru a merge să își depună munca și să își dea sfârșitul pe pământul Sultanului... Numai cu această condițiune religiune și credințele lor le promite acel paradis al simțurilor, al cărui singur gând a contribuit atât de mult la enervarea unui popor plin de vigoare.

„Noi ștutem dar astăzi nu numai martorii descompunerii unui puternic imperiu, dar și spectatorii unui proces social cu mult mai important și mai interesant: asistăm la descompunerea unei societăți întregi, studiu plin de interes și de învățaminte; de cari trebuie să profite popoarele în genere și mai cu samă popoarele Orientului, cari n'au putut scăpa cu totul de influența națiunii atâtă timp domnitoare.

„Dar oare Europa civilizată, oare marile puteri, — cari sunt intru câtva răspunzătoare de suferințele încercate pe un punct al Europei, de oare ce dispun de mijloacele de a ușura și chiar de a vindeca asemenea suferințe — oare marile puteri, ăcicem, fac ceea ce ar trebui să facă pentru a curma o stare de lucruri, de care suferă nu numai peninsula banică, dar lumea întreagă am puțin dăce?”

La întrebarea aceasta răspunde cu părere de reu, căci după „Romanul“ Europa nu și face datoria. Frasa aceasta o ilustrează cu demonstrațiunea dela Duleigno:

„Dar, continuă „Romanul“ pare că s'ar simpli dea eroarea unei asemenea urmări, și, pe când mijloacele de siluire sunt amănate de Duleigno, se răspândește deodată scirea despre proiectarea unei mari demonstrațiuni navale Europene înaintea Constantinopolului.

„Aci, după noi, ar fi leacul; aci Europa ar înceta de a se ocupa de efectele departate, spre a vindeca însăși cauza, aci ea ar pute să dovedească că are curajul laudabil de a și călca chiar pe inimă și de a sacrifică vechi simpatii, în interesul umanității și al civilizațiunii...“

Corespondențe particulare

dela „Telegrafului Român.“

Sibiu, în 11 Oct. a. c. Conform concludsiunii luat la adunarea generală a despărțământului al III al asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în anul trecut în Guracului, se întruni această adunare în anul acesta și anume Duminecă în 10 l. c.

în comuna Tilișca. Fiind în ziua amintită timpul foarte frumos, fiind de altă parte comuna amintită un loc foarte plăcut și după situate interesant și romantic și numai ați a Te distrage și a Te face să uși bărem pe un moment grigile, neasurile și variile ocupațiuni, ce apasă în mod deosebit pe cei dela orașe, considerând și apropierea amintitei comune de Sibiu și ușurătatea de comunicaere între aceste două locuri: dorința de a vedea cât de mulți bărbați din Sibiu, ca din centrul asociațiunii transilvane și în special a despărțământului al III, întruniți în adunarea aceasta n'a fost nici decum esagerată. Durere, că dorința a rămas numai dorință și degetele dela mâni sunt de ajuns a esauria numărul celor din Sibiu, ce au fost de față.

Tactul și dexteritatea cunoscută domnului director a acestui despărțământ, a protosincelului și asessorilor cons. Dr. Pușcariu, bunăvoința dlor Sibieni prezenți, dintre cari amintim pe domni: Hania, V. Roman, Sim. Popescu, Comșa, Petrescu etc. în fine căldura, cu care îmbrățeșează poporul nostru în genere idei priuitoare la cultura, cu deosebire dacă se pregătesc cu bunăvoință și indulgență spre primirea lor, și cu care și de astădată au sprignit Tilișcanii scopul asociațiunii, au umplut pre cei prezenți de cea mai frumoasă satisfacțiune, și au făcut de și adunarea din chestiune se poate numera cu drept cuvânt în șirul acelor, cari au fost în coronate de cel mai bun succes.

După serviciul divin, la care ajungând la timp, au putut asista și oaspeții Sibieni, s'a întrunit la propunerea d-lui președinte la signalul dat prin clopot, adunarea în frumosul edificiu al scoalei române gr. or. din loc, cuprindând sala spațioasă a acestui edificiu mulți Tilișcani cu proeții în frunte în sinul seu.

În treacă fie ăis spre lauda Tilișcanilor, că scoala numită le face onoare lor și tuturor, celor ce au contribuit spre edificarea ei, corespondând intru toate recerinfelor prescrite în lege; de dorit ar fi fost un spațiu mai mare pentru curtea scoalei, și se nu fi fost în apropiere așa mare de progadie, care fiind și cam neregulată face impresiune neplăcută asupra privitorului și sigur că și asupra fragedului spirit al copiilor. Dar aceasta numai în treacă.

Deschițându-se din partea d-lui dir. al desp. pe la oarele 11/4, se îndință adunări prin o cuvântare acomodată scurtă dar precisă, în care s'a arătat scopul intrunirii acesteia precum și scopul asociațiunii peste tot, care e cultura și stimulul spre cultură propagarea ideilor conducătoare spre cultura și aflarea mijloacelor, cari asigură ajungerea țintei acesteia și în special tendința de a face pe popor accesibil pentru inaltele idei culturale — se trece la ordinea ăilei amărului programelor satorice. După ale gerea unui notariu ad hoc se țetei raportul secretariului despre activitatea desvoltată de comitetul despărțământului în decursul anului expirat și se păși la incassarea de colecta pentru scopul asociațiunii, care colectă au în anul acesta un rezultat deosebit urcându-se suma încurselor la 551 fi. 30 cr. nefind aici computată suma de 200 fi. taca de membru fondator, promisiă după cum am înțeles de dl administrator protopresbiterial din cercul Sălășiei.

Lista contribuitorilor se va publica la timpul seu în toată estensiunea sa, de aceea putem trece de o camdată fără amintirea numelor, cari au contribuit.

Esprând termenul de trei ani, pe cari au fost ales directorul și comitetul acestui despărțământ, a urmat la ordinea ăilei alegerea acestora —

Călăusul meu se gătesc a mi nara a doua „manifestație navală“: aceea pe care o făcură, sub comanda lui Schulenburg în 1718 Venețienii, a căror flotă fu distrusă de o furtună. Dar opresc pe interlocutorul meu, care vorbește limba franceză cu D. Rothschild în persoană.

Destulă istorie antică, i ăcșicu, și se trecem la a treia „demonstrație navală.

— Ah! Domnule, raspunde Jidanul nici odată nu l va lăsa inima pe amirarul Seymour de a bombarda un oraș deschis!

— Nu te mai încela bravul meu, ori cât de demni de milă ar fi compatrioții D-tale, de cari Poarta s'a servit ca de un scut, puterile nu mai pot hesita, sub pedeapsa de a continua să servească jucăria Sultanului și de a întârzi până la eternitate soluțiunea atât așteptată a acestei înfricoșate chestiuni a Orientului.

— Dar Riza-Pașa, care ne dă bani și munițiuni, ne a jurat, că Duleigno va române al Albaniei.

— Riza-Pașa! Dar mai are el oare aici ceva influență?

realegându-se tot cei vechi cu o singură excepție în locul dlui Ciura, a cărui abdicare se primi la expresia în dorința alegându-se de suplent în comitetul dl. Balas. Astelui costă comitetul din domnia următori:

D. Dr. I. Pușcariu, dir. al desp., Schiau, S. Popescu, Dr. Moga, Petrescu, V. Roman și Tobias membrii ai comitetului și Baritiu, Dr. Olariu și Balas suplenți.

Detaliurile ședinței decurse în cea mai frumoasă ordine și bună înțelegere reciprocă precum și între aplauzele numerosului popor, care se adunase a asista la pertractări ni le rezervăm pentru altă ocaziune, cu care se va publica și procesul verbal luat aici.

După ședință intruni pe toți oaspeții și pe mai mulți bărbați din poporul Tiliscan un prânț dat de bravii Tiliscani tot în edificiul scoalei, un prânț frumos, animat și prearat cu toate în sănătatea celor pătrunși de scopul asociației, a direc. desp. care și de astădată a dat-o vie dovadă despre interesul, ce'l nutrește față cu popor ca bărbat al bisericii acestuia, și în special ca membru al asociației, a dlor, cari nu a cruțat nici o ostență spre a ușura înaintarea scopului adunării, a membrilor din comitet și a învățătorilor, cari asemenea sunt chemați a concurge cu câte o petrică nu neînsemnată la ridicarea edificiului cultural al poporului nostru.

Seara târzie cu ploaia cea rece abia putu despărți pe oaspeții de Tilisca, ducând cu sine multe suveniruri plăcute, satisfacțiune sufletească și învățături relative la frumoasele caracteristici ale poporului român de acolo, care a îmbrățișat cu atâta prevenire adunarea ca ocaziunea aceasta.

Sebes, 9 Octomvrie nou 1880. Domnule Redactor! Joi în 7 Octomvrie c. n. s'au vândut prin licitațiune publică mai multe obiecte escutate de colectorul de contribuțiune din loc din cancelaria parohială a parohului bătrân, Nicolau Benna, din Pianul de Jos.

Menționatul preot a constatat cu lăbelul de contribuțiune, că a plătit contribuțiunea sa la timp, și nu se află în restanță nici cu un ban — a relaționat în scris la oficiul comunal cu dovezi vii, negru pe alb, unde 'și-a arătat nevinovăția și nedatoria sa, acesta însă a rezolvat în scris sub Nro 685 în 29 Octomvrie 1880: că oficiul comunal nu a competent sau îndreptățit a dispune în astfel de lucruri, ei să se adreseze în sensul legii. Prin relațiunea Nr. 14 și 15 ex. 1880 'și-a îndreptat menționatul preot glasul către respectivul popotop în această cauză, de unde i s'a rezolvat, că oficiul protopresbiterial nu se poate face avocatul cauzelor private, ci aceste să și le caute fie-care personal la forul respectiv.

Acțiunea prezentată în cauza aceasta în 30 Octomvrie Nro 3170 1880 la pretorialul respectiv nu s'a rezolvat nici până acum, rezoluțiunea comisariatului inspector Hoszu, verbal dată, fu respinsă de către subpreotul din Sebes în 7 Octomvrie și dusă în fine vânzarea obiectelor pretorialului menționat. Astfel se poartă lucrurile în pretorialul Sebesului.

Preotul s'a vădut silit, a cere cercetarea casului deja împlinit din partea comisariatului sau inspectoratului de contribuțiune, până atunci viază în speranță; că dreptatea încă n'a fi perit de tot și *finis coronat opus*.

Ioane Benna

Halmagiu, 25 Septemvrie 1880. Toate țiarele luără notiță despre cân-

tarea ungurească în biserica orientală din Halmagiu, afară de „Telegraful român“, unele mai pre lung, altele mai pre scurt, și cetindule pe toate, corespondența, ce apără în „Observatorul“ Nr. 71 și articolul „Unde am ajuns“ din „Luminătorul“ publicat în Nr. 52 și 53 m'au surprins mai mult, vedând cum s'unt unii oameni de reuțicioși, mistificând cele întemplate și nezuindu-se ca prin neadevăruri și calumni sedus să judece pe on. public cetitorii. Am cetit și răspunsul dlui protopresbiter Groza, ce apără în „Biserica și Școala“ Nr. 37, pre carele eu, ca om fără carte multă, nu'l pot pricepe cum de n'a dat la publicitate cele întră adevăr întemplate.

Deci în interesul adevărului și ca totodată onoratul public cetitorii să nu fie sedus de unii oameni despoiați de tot simțul uman; eu ca unul carele am fost martor ocular, vin a aduce la publicitate toate de arândul, cum s'au întemplat.

Cu o săptămână mai nainte de serbarea născeri Maj. Sale, adecă în 30 Iulie, când dl protopresbiter Groza se afla la Oradea-mare în cauze private, pretorele cercul chemă pe pretorul Arsenie Cîrșu la cancelaria pretorială și acest din urmă mergend fu întrebat: „Aici e protopopul?“ „Ba“, răspunde acesta. Întrebat fiind mai departe, despre timpul venirii d-lui presbiter, asemenea n'a știut da răspuns pozitiv. În fine pretorele spuse d-nului preot deja numit, că de oare ce funcționarii din opidul Halmagiu în toți anii trecuți pentru serbarea ții născeri Maj. Sale, s'au prezentat în biserica gr. cat. de acolo; fiind însă că biserica gr. cat. se reparază, în acest an pentru serbarea acelei ții solemne vor merge la biserica gr. or. din loc, unde apoi vor cânta imnul lor în limba ungurească și numai după aceea imnul Maj. Sale în limba română, după cum s'a cântat și în anii trecuți în biserica gr. catolică. Aci am a observa, că în anii trecuți în biserica gr. cat. s'a cântat la aniversarea născeri Maj. Sale în loc de imnul imperial „Ăld meg Isten a magyar“; ear în 8/20 August „Hazádnak rendületlenül“ etc. *)

Sâmbătă înainte de serbarea ții de mai sus dl protopresbiter a și venit la Halmagiu, ear duminică d. m. mai mulți locuitori de frunte neam adunat la locuința Dsale, unde am vorbit, că ce ar fi de făcut?

În fine am decis, că dl protop. în ziua următoare să meargă la Baia de Criș și să se consulte cu unele persoane de acolo; ear' Marți a. m. ne am adunat de nou la locuința dlui protopres. spre a primi decusul din ziua trecută, carele ne spuse, că numai în zădar a fost pela Baia de Criș, de oare ce s'at nimene nu voese a ne da. După aceasta am decis între noi, că nu vom concede să se cânte poesia „Ăld meg Isten a magyar“, fără fiindcă în biserica noastră sub absolutism s'a cântat imnul imperial în limba română și germană, astfel și acum le vom concede ca cântându-se mai nainte românească nu mai după aceea să se cânte și în limba maghiară: acest decis s'a comunicat cu funcționarii, la cari decisiune s'au învoit.

În ziua de 6/18 August demineața între 6—7 oare, când crâșnicii mătură biserica veniră doi panduri aducând cu sine un steag unguresc și 'l puseră în turnul bisericii, fără a face această împreguiare cunoscută oarecuiva fără nu mai indivișilor ce se aflau curățind biserica. Mai târziu când această faptă deveni la cunoscința publicului român, toți se indignară.

*) Așa dar „păcatul“ comis în biserica gr. or. din Halmagiu între împreguiări mitigante, s'a comis de obicei între și cu împreguiări îngreunătoare în biserica gr. catolică din Halmagiu. „Observatorul“ însă n'a aflat decât de ceea ce s'a întemplat în anul acesta în biserica gr. or. K.

La timpul seu se incepu serviciul divin, la care asistă tot poporul din Halmagiu dinpreună cu funcționarii; imnul imperial s'a cântat dintăru românească și în urmă din partea funcționarelor în limba maghiară dar nu mai o strofă.

În 7/19 veni un persecutor la oficiul protopresbiterial cu un ucac scris în limba maghiară, prin care dl protopresbiter fu recercat oficios, ca după ce altă biserică în Halmagiu nu se află, unde se meargă cei cari serbează ziua sf. Stefan, fără nu mai cea orientală, dl protopresb. să le concedă a merge la acea biserică și să le oficieze sf. liturgie. La acest ucac dl prot. a răspuns: că biserica orientală nu cunoaște pe I rege Stefan de sfânt, nu va oficia liturgia; însă cu toate aceste dacă au plăcere a serba acea ți, atunci ca la indiviși privați le va oficia sf. liturgie, după tipicul bisericii noastre gr. or. ear despre cântarea ungurească nici vorbă nu a fost.

În 8/20 pe la 10 oare s'a ținut sf. liturgie, la care a participat toți funcționarii, popor însă nici un indiviș. Liturgia a decurs în ordinea cea mai bună până la priceasnă, — cum pot blama oamenii o biserică și o persoană, aci s'a putut observa. — Eu eram într'o strană și pretorele într'alta, după „Tatăl nostru“, vedă că pretorele chemă la sine pe un tiner și i șopti ceva, ear acesta merse pe rând la mai mulți funcționari tineri asemenea șoptindule și în urmă vedă la cantorul I. C. comunicându'i și lui ordinațiunea ce primise mai înainte.

După toate aceste când veni să se cânte priceasnă cantorul I. C. eși din biserică și tinerii oficiali, cari deja se scrise în cor începură a cânta „Hazádnak rendületlenül“ etc., dar nu gătără bine una strofă și dl protopresbiter deschise ușa împerească și întrerupse cântarea. După finea liturgiei dl prot. chemă la sine pe cantorul I. C. dojenindu'l pentru ce nu 'i-a făcut cunoscută intențiunea funcționarelor și cum de nu a cântat priceasnă?

Din toate aceste apare evident, că nimenea n'a avut cunoscință mai nainte despre intențiunea funcționarelor, dar' mai vartos dl prot. nici de-acă, până când fapta deja ear împlinită și prin urmare delăturarea ei imposibilă.

Nu voiese ca prin toate aceste să acuz dar' cu atât mai vartos se escus pe cineva, fără vedând mistificarea celor întemplate, — ca unul, care sum condus de purul adevăr, — am voit a pune înainte on. public cetitorii iocana cea mai fidelă a evenimentelor întemplate în bis. gr. or. din Halmagiu; ca astfel fără nici o partialitate să poată judeca, că cine este cauza și sub ce împreguiări am fost în ții de 6/18 și 8/20 August și că în modul acesta cei ușor creduli să nu fie seduși.

Un Halmagian.

Varietăți.

(Dar împărătesc.) Maestratea Sa Împăratul și Regele, la propunerea dlui. comite suprem al Hunedoarei, G. Pogany, a dăruit din șatula proprie, dlui. paroh gr. or. Vasile Basarab 80 fl. v. a., pentrucă a descoperit băile (vermale) dela Gioagiú-Cigmeu.

*) (Principele Carol al României) împreună cu înalta Sa soție, precum cetim în „Deutsche Zeitung“, a sosit în 11 Octomvrie n. dimineața la 6 oare în Viena. Deja la 8 oare a. m. arhiducele Albrecht a făcut o vizită părechi princiere române. Împăratul în aceeași zi la ameați a cercetat pe principele și pe principesa României în „Hôtel Munsch“, unde Maiestatea Sa a petrecut timp mai îndelungat. După ameați înalții oaspeții români au fost invitați la

diner la arhiducele Albrecht. În ziua următoare la 3 1/2 oare după ameați Mărele Lor Regale după dispozițiune luată aveau să plece la Pesta, pentru a călători apoi, după o zăbovire scurtă în capitala Ungariei, la București.

*) (Invitare) Reuniunea română de cântări din Sibiuu va arangia în 17 Octomvrie c. n. al doilea concert ordinar pentru acest an, în localitățile „Reuniuni germane de cântări și musică“ (Pământul mic Nr. 1.) după următorul program:

1. a) *Dimineața*, melodie de L. Lenz.
b) *Cimpoierul*, melodie scoțică de R. Weiwurm, escutat de chor.

2. *Grande Polonoise*, de C. M. Weber ap. 21 pentru piano.

3. a) *Codrul*, melodie de L. Lenz.
b) *Viața Țiganilor*, melodie de R. Schumann.

4. a) *Odată și acum*, melodie de T. Georgescu.

b) *De pe vârful acestui munte*, melodie de Mezzetti, pentru Sopran, solo.

5. *Trei coruri și o arie* din melodramul „*Preciosa*“, de C. M. Weber.

6. *Quintet* din opera „*Flaeurl fermecat*“, de W. A. Mozart.

7. *Tata moșu*, melodie de A. Flechtenmacher.

Începutul la 7 oare seara.

P. T. dd. membrii s'unt cu onorul cuvenit invitați a participa la acest concert. Biletele se vor distribui Sâmbătă în 16 și Duminică în 17 Octomvrie n. dela 3—5 oare după prânț, în localul „Asociațiune transilvane“, strada Cisnădiei.

Comitetul.

*) (Comitatul Sibiului). Gustav Wolf fostul adjunct de pretură în Tălmaci fu închis pentru defraudarea unei sume de 270 fl. v. a. În 9 Octomvrie sfârșindu-se cercetarea criminală contra lui fu judecat la închisoare de 4 luni.

*) (Șovinistii) se acată acumă până și de oficerii de honveđi, dacă acestia se țin de regulamentul lor și nu vreau să scie de demonstrațiune ultraistilor maghiari. „Magyar Polgár“, și după el mai cu samă organul kossuthian din Cluj „Ellenzék“ denunță tuturor „patrioșilor“ că colonelul de honveđi și brigadierul Mangesius din Sibiu a refuzat invitarea la Ognă-Sibiului, pentru a asista acolo la sfințirea monumentului ridicat în memoria honveđilor căduți acolo în 1848/49.

Cu alte cuvinte, organele numite din Cluj provoacă deadreptul pe oficerii honveđiei, a călca regulamentul în favorul unei demonstrațiuni ultraiste!

*) (Cestiunea teatrului german în Pesta). După ce s'a fost oprit representațiune germane în teatrul din ulița lănei din Pesta, a încercat proprietăreasa teatrului „Hermina“, vėduva Guttmann, a redeschide această localitate pentru musa germană. Proprietăreasa numită anunțând intenția ei poliției pestane a și realizat-o în aceeași ți. Deschiënd seara cassa teatrului mulțime de public german s'a înfăoșat în coridor, unde se ivi și un număr de „studenti“ maghiari, cari prin strigăte și urlăte etc., nizuiau a provoca nerendule. Publicul german însă i-luă pe „domnișorii“ maghiari la goană, folosindu-se chiar de pumni și de bețe. Curățit astfel teatrul de elementele scandalului, presententația a putut decurge sub aplauzele frenetice ale publicului foarte numeros. Acuma însă proprietăreasa e condamnată la un penal de 100 fl. pentrucă representația fu „sevėrsită“ fără concesiunea mai înaltă. Dna Guttmann a închis teatrul, rezervându-și însă a sustine dreptul ei, moștenit de la bărbatul seu, pe calea civilă.

*) (Partida lui Kossuth) numită și stanga estremă din parlamentul unguresc ocupă teren și se estinde din ți în ți mai departe. După ce la 1 Octomvrie a apărut în Cluj diariul

acestei partide, care în timpul cel scurt al existenței sale și a dat dovezi, că nu crută pe Austria, a mai aprins altă foaie la Kézdi-Vásárhely în Secuime: „Székely-Közlöny“. Acesta pare că se silește să întrecă proantecesorul seu în erupțiunile contra Austriei. Ambele aceste foi propagă din respirerul ideea: de a se desface Ungaria cu totul de Austria și a se declara independentă chiar și cu putere armată. Va să zică: amândouă, ca foile partidei kossuthiane, propagă separare de Austria, bună-ooră ca în anii 1848 și 1849.

* (Culesul viilor) se va ține la Sighișoara din 18 până 23 Oct. n. Vinul nou însă nu promise nici o bucurie, pentru că struguri dulci sunt pe acolo o raritate.

* (Vișelie). În noaptea dela 10 spre 11 Octomvrie n. s'a descărcat asupra Sighișoarei o tempestate infri-coasă cu rupturi de nori.

* (Esport de poame) din Ardeal pot face toți Ardeleni, cari se ocupă cu neguțătoria de poame. În Silesia adevăc în anul acesta au fost atât de puține poame, încât producenților de vinuri de mere le lipsește mai cu totul materialul de producție. În urma acestei împregiurări firma dlui Samuel Carl Häusler din Hirschberg (Silesia prusiană) se adresează la toți neguțătorii de poame din Ardeal și Ungaria a observarea, că doritorii de a intra cu numita firmă în legături de negoț, să binevoiască a se adresa la firma aceasta.

* (Barăși de laudare). Ioan Buray, fostul fișcal al orașului Strigoni u defraudat din banii orfanali și ministrul de interne a luat și cazul acesta numai spre scință. Deci el se pare, a privi defraudările de nisce lucruri bagatele, ce nu sânt vrednice de cercetări mai profunde și mai energeice.

Bursa de Viena și Pesta
din 12 Octomvre 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	105.80	105.55
I emisino de oblig. de stat dela		
drumul de fer orient ung. . . .	79.20	79.50
II emisino de oblig. de stat dela		
drumul de fer orient ung. . . .	94.80	95.00
Oblig. de stat dela 1876 de ale		
drumului de fer orient. ung. . .	82.90	83.50
Impunatului drumurilor de fer ung.	119.75	110.00
Obligatiuni ung. de resemppăra-		
rea pământului	93.50	94.00
Obligatiuni ung. cu clausulă de		
sorțire	92.50	93.00
Obligatiuni urbariale temesioane .	92.50	93.25
Obligatiuni urb. temes. cu clau-		
sulă de sorțire	91.00	92.00
Obligatiuni urbariale transilvane .	92.25	93.00
Obligatiuni urbariale croato-sla-		
voniche	94.50	—
Obligatiuni ung. de resemppăra-		
rea decimale de vin	93.00	93.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	74.45	70.50
Datorie de stat în argint	72.10	72.00
Renta de aur austriacă	85.85	85.50
Sorți de stat dela 1860	128.80	128.50
Acțiuni de bancă austro-ung. . .	817.00	820.00
Acțiuni de credit aust.	278.20	277.00
Acțiuni de bancă de credit ung. .	244.00	239.00
Sorți unguresci cu premii	104.75	105.00
Sorți de regularea Tisei	106.00	106.00
Argint	—	—
Galbin	5.63	5.65
Napoleon	9.41 1/2	9.43 1/2
100 marcs nemțeseci	68.20	68.20
London (pe polița de trei luni) .	118.35	118.30

Economio.
Brasov, 8 Octomvre n. Pro hecolitră Grâu fl. 6.80—8.; Grânsăcureș fl. — Săcară fl. 5.20—5.50. Orz fl. 3.40—3.70; Ovăs fl. 2.—2.10; Cucuruz fl. 4.70; Mălaiu fl. 5.20; Mazere fl. 6.; Linte fl. 8.70; Fasole fl. 4.70; Sămânță de in fl. 12. Sămânță de cânepă fl. 4.00—Cartofi fl. 1. pro chilo: carne de vită 48 cr. carne de porc 52 carne carne de vișel — cr. de berbec 30 cr.; Său de bovine proaspăt fl. 35; (pro 100 chilo); topit 48 fl.
Sighișoara, 7 Octomvre n. Pro hecolitră grâu fl. 6.60—7.20; grâu săcureș fl. 4.80—5.50 săcară fl. 5—5.10—; ovăs fl. 2—2.30; cucuruz fl. 4.20; cartofi fl. 1.50; per chilogr.: său brut 30 cr. carne de porc 40 cr. carne ostară bovină 70 cr. unsoare de porc 84 cr. pro metru cubic: lemne vërtoase fl. 1.60.
Făgăraș, 8 Octomvre n. Pro hecolitră Grâu fl. 7.50—8.; grânsăcureș fl. 6—7.; săcară fl. 5—5.25; orz fl. 4—4.20 ovăs fl. 1.90—2; cucuruz (nou) fl. 3.80 (vechie) fl. 5; mălaiu fl. —; Sămânță de

cânepă fl. 6—7; mazere fl. —; linte fl. —; fasole fl. 6—6.50; cartofi (vechi) cu fl. 1.20.—2.; (noi) per litră — cr. pro 100 chilo: Sălină fl. 6.00—75; său brut fl. —; său de lumină fl. 40—42; unsoare fl. 80—; cânepă fl. 28—30; sămânță de in fl. —; săpnu fl. 30.—34; fân fl. 2.—2.50 spirit grad fl. 10—10.60 pro chilo: carne de vită 42 cr. carne de vișel 36 cr.; carne de porc 40 cr. carne de berbec 26 cr.; oauă 5 de 10 cr. Târgul de răpli din pricina târgului din Arpaș, apoi și din pricina răpului de cucuruz a fost foarte slab cerecat. Timpul e frumos și cald.

Budapesta, 9 Oct. Timpul frumos și senin, care l'am descriș în raportul nostru trecut, a ținut spre bucuria tuturor tot plăcut până câtră sfârșitul săptămânei espirate, când cele din urmă două zile au fost cam reci și cerul mai mult noros; de ploaie însă n'a ploaie și pentru aceea lucrurile încă restante au mers neîntrerupte calea lor obicinuită. Cucuruzele sânt adunate de pe câmp; culesul viilor este pe sfârșit, dară rezultatul lui nu ne mângăie mult. Acum se poate constata fără îndoială, că vinul din acest an atât în calitate cât și în cantitate este foarte nemulțămitor. Și cucuruzele nu sânt așa de multătate, după cum aveam nădejdea să fie; totuși ele sânt cu mult mai bune, decât să se poată oameni chiar plânge asupra recoltei lor; cuantitativ sânt puține dară bunăoară în calitate. Asemenea puține sânt grânele și oveșele, un ce, care numai acum, după ce îmblătul lor este aproape terminat, se poate constata cu siguranță. Aceste împregiurări au și dovedit forțurinta lor asupra prețurilor, cari în săptămâna trecută s'au urcat cu 50—60 cr. la m. m. fireșce și din pricina, că de astădată au venit și foarte puține cereale în târg, față cu alte ori. Așa notăm în special:
Grâul cu fl. 11.70—12.70; săcară cu fl. 10.20—10.40; orzul cu fl. 7.60—8.30 ovăsul cu fl. 6—6.50; cucuruzul cu fl. 6—8.50; făină încă a trecut de astădată mai bine și scumpă; Păștăioasele deși de astădată au fost foarte multe, totuși au fost numai așa de scumpe ca în rëndul trecut și a dea: fasolea cu fl. 9—10; mazerea cu fl. 12—14; linteia cu fl. 9—16; mălaiul cu fl. 6.25; sămânța de cânepă cu fl. 8—8.50; sămânța de in cu fl. 13—13.75 (toate per 100 chilogr.); lămile cu fl. 2—3.20.

Porcii în număr total per 70 600 capete au trecut își scumpul. Din Ungaria de jos au fost în târg preste 8000, din România numai 700 și din Ardeal vreo 100 capete; unsoarea de porc s'a vëndut cu fl. 68—68.50; sălină cu fl. 66.50; săul cu fl. 46—48; spiritul en gros cu fl. 32; en detail cu fl. 33—33.50 per 100 000 litre %.
Peile de astădată s'au ținut la prețurile în rëndul trecut. Negoațele lor nici n'au cam fost animate.

Estras din toaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitatiuni: în 22 Oct. și 22 Noem. imob. lui Marcel Cosma în Cavașna (jud. cerc.); în 22 Oct. și 23 Noem. imob. lui Georgeică Prună în Ieder (jud. cerc. Șomcuta-mare); în 16 Oct. și 20 Noem. imob. lui Ioan și Maria Knall în Bratei (jud. cerc. Mediaș); în 9 Noemvr. imob. Cătarinei Merche sen. și jun. în Vêrd (jud. cerc. Sighișoara); în 29 Oct. imob. lui Ioșif Bodo jun. și soții în Cluj; în 15 Oct. imob. lui Martin Toma Török în Copșa mare; în 19 Oct. imob. soției lui Petru Filip în Cluj (trib.); în 25 Oct. imob. lui Ludovic Konecz în Vasid (trib. M. Oșorhei); în 19 Oct. și 19 Noem. imob. lui Carol Roth și soți în Dej (trib.); în 13 Noem. imob. lui George Szöcs în Măgherau (jud. cerc. Reghen); în 8 Noem. imob. lui Sigismund Nagy în B. Ujfalu; în 13 Noem. și 13 Dec. imob. vèduvei după Antoniu Olasz în Odorhei (trib.).

CONCURS.
Nr. 257. 1—3
Pentru ocuparea a două posturi de învățatori la școala capitală nor-

mală gr. or. din comuna Poiana protopresbiteratul Mercurii se escric concurs cu terminul 13 Oct. a. c. st. v. Dotarea acestor posturi este:
unul cu 250 fl. v. a.
al doilea cu 300 fl. v. a.
Concurenții și vor adresa suplicile lor, instruite conform regulamentulului congresual din anul 1878 subsemnatului oficiu până la terminul indicat.

Dela oficiul protopresbiteral al tractului.
Merceua la 29 Septemvre, 1880.
Ioan Droc m. p., adm. prot.

Nr. 216. 2—3
CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc și cantoral confesional-român gr. or. în parochia Lona-săsească din ppresbiteratul Clujului se escric concurs, conform §-lui 23 pct. 5 al Statutului organic, până în 18 Octomvre 1880 inclusive.

Cu acest post este împreunat un salar anual de 130 fl. și 10 cr. computat în bani din competența învățătorească și cantorală, după concludul comitetului parochial din ședința ținută în 5 Septemvre 1880.

Doritorii a ocupa acest post sânt poțitiți a substerne, în terminul indicat, suplicile sale concursuale la subscrisul, fiind instruite pe baza §-lui 13 și 23 pct. 12 al statutului organic, precum și pe baza §-lui 67 și 68 al regulamentului provisoriu congresual din 1878.
În conțelegere cu comitetul parochial Cluj 23 Septemvre 1880.
V. Roșescu m. p., ppresbiter.

Nr. 30. 3—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești de clasa I și II la școala confesională gr. or. din Daneș devenite vacante se escric concurs până în 12 Octomvre st. v. a. c. când va fi și alegerea.
Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:
La clasa I, salar anual de 50 fl. v. a. un pământ arător de un car de cucuruz, și altul pentru cartofi.
La clasa II, salar anual de 200 fl. v. a. cartir, grădina școalei, și lemne de încălțit de ajuns.
Salariile bănesci se trag din cassa alodială în rate trimestrale decursive.
Doritorii de-a ocupa unul din aceste posturi au ași așterne petițiunile lor instruite amësuraț prescrișelor Statutului organic și a regulamentului congresual din anul 1878 §. 67 și referitoriu la învățătoriu de clasa II, se recere să aibă 4 clase gimnasiale, să scie cel puțin pe lângă limba maternă și vre una din limbile patriei.
Concurenții vor avè să țină strână dumineca și în sêrbătorii și școala de repetițiune, și să se înfățiseze în vreo duminecă până la alegere în biserică pentru de ași arêta desteritatea în cântări și tipice.
Cererile se să adreseze la subscrisul.
Sighișoara, 8 Septemvre 1880.
În conțelegere cu comitetul parochial
Zacharie Boiu m. p., protopresbiter.

Nr. 30. 3—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești de clasa I și II la școala confesională gr. or. din Daneș devenite vacante se escric concurs până în 12 Octomvre st. v. a. c. când va fi și alegerea.
Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:
La clasa I, salar anual de 50 fl. v. a. un pământ arător de un car de cucuruz, și altul pentru cartofi.
La clasa II, salar anual de 200 fl. v. a. cartir, grădina școalei, și lemne de încălțit de ajuns.
Salariile bănesci se trag din cassa alodială în rate trimestrale decursive.
Doritorii de-a ocupa unul din aceste posturi au ași așterne petițiunile lor instruite amësuraț prescrișelor Statutului organic și a regulamentului congresual din anul 1878 §. 67 și referitoriu la învățătoriu de clasa II, se recere să aibă 4 clase gimnasiale, să scie cel puțin pe lângă limba maternă și vre una din limbile patriei.
Concurenții vor avè să țină strână dumineca și în sêrbătorii și școala de repetițiune, și să se înfățiseze în vreo duminecă până la alegere în biserică pentru de ași arêta desteritatea în cântări și tipice.
Cererile se să adreseze la subscrisul.
Sighișoara, 8 Septemvre 1880.
În conțelegere cu comitetul parochial
Zacharie Boiu m. p., protopresbiter.

Nr. 30. 3—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești de clasa I și II la școala confesională gr. or. din Daneș devenite vacante se escric concurs până în 12 Octomvre st. v. a. c. când va fi și alegerea.
Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:
La clasa I, salar anual de 50 fl. v. a. un pământ arător de un car de cucuruz, și altul pentru cartofi.
La clasa II, salar anual de 200 fl. v. a. cartir, grădina școalei, și lemne de încălțit de ajuns.
Salariile bănesci se trag din cassa alodială în rate trimestrale decursive.
Doritorii de-a ocupa unul din aceste posturi au ași așterne petițiunile lor instruite amësuraț prescrișelor Statutului organic și a regulamentului congresual din anul 1878 §. 67 și referitoriu la învățătoriu de clasa II, se recere să aibă 4 clase gimnasiale, să scie cel puțin pe lângă limba maternă și vre una din limbile patriei.
Concurenții vor avè să țină strână dumineca și în sêrbătorii și școala de repetițiune, și să se înfățiseze în vreo duminecă până la alegere în biserică pentru de ași arêta desteritatea în cântări și tipice.
Cererile se să adreseze la subscrisul.
Sighișoara, 8 Septemvre 1880.
În conțelegere cu comitetul parochial
Zacharie Boiu m. p., protopresbiter.

Nr. 30. 3—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești de clasa I și II la școala confesională gr. or. din Daneș devenite vacante se escric concurs până în 12 Octomvre st. v. a. c. când va fi și alegerea.
Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:
La clasa I, salar anual de 50 fl. v. a. un pământ arător de un car de cucuruz, și altul pentru cartofi.
La clasa II, salar anual de 200 fl. v. a. cartir, grădina școalei, și lemne de încălțit de ajuns.
Salariile bănesci se trag din cassa alodială în rate trimestrale decursive.
Doritorii de-a ocupa unul din aceste posturi au ași așterne petițiunile lor instruite amësuraț prescrișelor Statutului organic și a regulamentului congresual din anul 1878 §. 67 și referitoriu la învățătoriu de clasa II, se recere să aibă 4 clase gimnasiale, să scie cel puțin pe lângă limba maternă și vre una din limbile patriei.
Concurenții vor avè să țină strână dumineca și în sêrbătorii și școala de repetițiune, și să se înfățiseze în vreo duminecă până la alegere în biserică pentru de ași arêta desteritatea în cântări și tipice.
Cererile se să adreseze la subscrisul.
Sighișoara, 8 Septemvre 1880.
În conțelegere cu comitetul parochial
Zacharie Boiu m. p., protopresbiter.

Nr. 30. 3—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești de clasa I și II la școala confesională gr. or. din Daneș devenite vacante se escric concurs până în 12 Octomvre st. v. a. c. când va fi și alegerea.
Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:
La clasa I, salar anual de 50 fl. v. a. un pământ arător de un car de cucuruz, și altul pentru cartofi.
La clasa II, salar anual de 200 fl. v. a. cartir, grădina școalei, și lemne de încălțit de ajuns.
Salariile bănesci se trag din cassa alodială în rate trimestrale decursive.
Doritorii de-a ocupa unul din aceste posturi au ași așterne petițiunile lor instruite amësuraț prescrișelor Statutului organic și a regulamentului congresual din anul 1878 §. 67 și referitoriu la învățătoriu de clasa II, se recere să aibă 4 clase gimnasiale, să scie cel puțin pe lângă limba maternă și vre una din limbile patriei.
Concurenții vor avè să țină strână dumineca și în sêrbătorii și școala de repetițiune, și să se înfățiseze în vreo duminecă până la alegere în biserică pentru de ași arêta desteritatea în cântări și tipice.
Cererile se să adreseze la subscrisul.
Sighișoara, 8 Septemvre 1880.
În conțelegere cu comitetul parochial
Zacharie Boiu m. p., protopresbiter.

Nr. 30. 3—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești de clasa I și II la școala confesională gr. or. din Daneș devenite vacante se escric concurs până în 12 Octomvre st. v. a. c. când va fi și alegerea.
Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:
La clasa I, salar anual de 50 fl. v. a. un pământ arător de un car de cucuruz, și altul pentru cartofi.
La clasa II, salar anual de 200 fl. v. a. cartir, grădina școalei, și lemne de încălțit de ajuns.
Salariile bănesci se trag din cassa alodială în rate trimestrale decursive.
Doritorii de-a ocupa unul din aceste posturi au ași așterne petițiunile lor instruite amësuraț prescrișelor Statutului organic și a regulamentului congresual din anul 1878 §. 67 și referitoriu la învățătoriu de clasa II, se recere să aibă 4 clase gimnasiale, să scie cel puțin pe lângă limba maternă și vre una din limbile patriei.
Concurenții vor avè să țină strână dumineca și în sêrbătorii și școala de repetițiune, și să se înfățiseze în vreo duminecă până la alegere în biserică pentru de ași arêta desteritatea în cântări și tipice.
Cererile se să adreseze la subscrisul.
Sighișoara, 8 Septemvre 1880.
În conțelegere cu comitetul parochial
Zacharie Boiu m. p., protopresbiter.

Premiul destinat de câtră adunarea generală pentru acel comentariu este de 150 fl. v. a.
Operatul trebuie să fie compus în limba românească, stil ușor de înțeles, în care totuși precisiunea termenilor juridici să fie respectată cu rigoare, tot odată însă și explicați acei termeni așa, încât poporul cu mîntea sa naturală să 'i preceapă fără multă greutate.
Paragrafi să fie explicați unul câte unul, arêtând însă și legătura firească între acele părți ale legעי cari nu pot fi înțelese una fără alta. Operatul întreg, tipărit în format oct. nr. 6 cu litere cicero, are să dea împreună cu legea tradusă 7—8 coale.
Manuscrisurile se vor transpune până la terminul aretat mai însus, pe lângă o scrisoare sigilată în lăuntrul căreia va fi numele și comuna autorului, ear de asupra un motto conform usului introdus la toate concursurile literare.
Manuscrisurile intrate după terminu vor fi luate în considerațiune.
În ședința comitetului Asociațiunii Transilvane.
Sibiu 18 Septemvre 1880.
Bologa m. p., Baritiu m. p.,

Nr. 222. 3—3
CONCURS.

Devenind stațiunea de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Daia vacantă se escric pentru întregirea acesteia concurs cu termin până la 12 Octomvre 1880 stil. v. când se va sêvăși și alegerea.
Doritorii de a ocupa stațiunea aceasta împreună cu salariu anual de 200 fl. 1 stânjin de lemne și corțel, sânt avisați ași substerne suplicile inezstrate cu documentele prescrișe de „statutul organic“ și „regulamentul congresual din 1878 oficiului protopresbiteral greco-oriental în Sebeș până la sus pusul termin.
Daia în 21 Septemvre, 1880.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 222. 3—3
CONCURS.

Devenind stațiunea de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Daia vacantă se escric pentru întregirea acesteia concurs cu termin până la 12 Octomvre 1880 stil. v. când se va sêvăși și alegerea.
Doritorii de a ocupa stațiunea aceasta împreună cu salariu anual de 200 fl. 1 stânjin de lemne și corțel, sânt avisați ași substerne suplicile inezstrate cu documentele prescrișe de „statutul organic“ și „regulamentul congresual din 1878 oficiului protopresbiteral greco-oriental în Sebeș până la sus pusul termin.
Daia în 21 Septemvre, 1880.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 222. 3—3
CONCURS.

Devenind stațiunea de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Daia vacantă se escric pentru întregirea acesteia concurs cu termin până la 12 Octomvre 1880 stil. v. când se va sêvăși și alegerea.
Doritorii de a ocupa stațiunea aceasta împreună cu salariu anual de 200 fl. 1 stânjin de lemne și corțel, sânt avisați ași substerne suplicile inezstrate cu documentele prescrișe de „statutul organic“ și „regulamentul congresual din 1878 oficiului protopresbiteral greco-oriental în Sebeș până la sus pusul termin.
Daia în 21 Septemvre, 1880.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 222. 3—3
CONCURS.

Devenind stațiunea de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Daia vacantă se escric pentru întregirea acesteia concurs cu termin până la 12 Octomvre 1880 stil. v. când se va sêvăși și alegerea.
Doritorii de a ocupa stațiunea aceasta împreună cu salariu anual de 200 fl. 1 stânjin de lemne și corțel, sânt avisați ași substerne suplicile inezstrate cu documentele prescrișe de „statutul organic“ și „regulamentul congresual din 1878 oficiului protopresbiteral greco-oriental în Sebeș până la sus pusul termin.
Daia în 21 Septemvre, 1880.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 222. 3—3
CONCURS.

Devenind stațiunea de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Daia vacantă se escric pentru întregirea acesteia concurs cu termin până la 12 Octomvre 1880 stil. v. când se va sêvăși și alegerea.
Doritorii de a ocupa stațiunea aceasta împreună cu salariu anual de 200 fl. 1 stânjin de lemne și corțel, sânt avisați ași substerne suplicile inezstrate cu documentele prescrișe de „statutul organic“ și „regulamentul congresual din 1878 oficiului protopresbiteral greco-oriental în Sebeș până la sus pusul termin.
Daia în 21 Septemvre, 1880.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 222. 3—3
CONCURS.

Devenind stațiunea de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Daia vacantă se escric pentru întregirea acesteia concurs cu termin până la 12 Octomvre 1880 stil. v. când se va sêvăși și alegerea.
Doritorii de a ocupa stațiunea aceasta împreună cu salariu anual de 200 fl. 1 stânjin de lemne și corțel, sânt avisați ași substerne suplicile inezstrate cu documentele prescrișe de „statutul organic“ și „regulamentul congresual din 1878 oficiului protopresbiteral greco-oriental în Sebeș până la sus pusul termin.
Daia în 21 Septemvre, 1880.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 222. 3—3
CONCURS.

Devenind stațiunea de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Daia vacantă se escric pentru întregirea acesteia concurs cu termin până la 12 Octomvre 1880 stil. v. când se va sêvăși și alegerea.
Doritorii de a ocupa stațiunea aceasta împreună cu salariu anual de 200 fl. 1 stânjin de lemne și corțel, sânt avisați ași substerne suplicile inezstrate cu documentele prescrișe de „statutul organic“ și „regulamentul congresual din 1878 oficiului protopresbiteral greco-oriental în Sebeș până la sus pusul termin.
Daia în 21 Septemvre, 1880.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 222. 3—3
CONCURS.

Devenind stațiunea de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Daia vacantă se escric pentru întregirea acesteia concurs cu termin până la 12 Octomvre 1880 stil. v. când se va sêvăși și alegerea.
Doritorii de a ocupa stațiunea aceasta împreună cu salariu anual de 200 fl. 1 stânjin de lemne și corțel, sânt avisați ași substerne suplicile inezstrate cu documentele prescrișe de „statutul organic“ și „regulamentul congresual din 1878 oficiului protopresbiteral greco-oriental în Sebeș până la sus pusul termin.
Daia în 21 Septemvre, 1880.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 222. 3—3
CONCURS.

Devenind stațiunea de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Daia vacantă se escric pentru întregirea acesteia concurs cu termin până la 12 Octomvre 1880 stil. v. când se va sêvăși și alegerea.
Doritorii de a ocupa stațiunea aceasta împreună cu salariu anual de 200 fl. 1 stânjin de lemne și corțel, sânt avisați ași substerne suplicile inezstrate cu documentele prescrișe de „statutul organic“ și „regulamentul congresual din 1878 oficiului protopresbiteral greco-oriental în Sebeș până la sus pusul termin.
Daia în 21 Septemvre, 1880.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 222. 3—3
CONCURS.

Devenind stațiunea de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Daia vacantă se escric pentru întregirea acesteia concurs cu termin până la 12 Octomvre 1880 stil. v. când se va sêvăși și alegerea.
Doritorii de a ocupa stațiunea aceasta împreună cu salariu anual de 200 fl. 1 stânjin de lemne și corțel, sânt avisați ași substerne suplicile inezstrate cu documentele prescrișe de „statutul organic“ și „regulamentul congresual din 1878 oficiului protopresbiteral greco-oriental în Sebeș până la sus pusul termin.
Daia în 21 Septemvre, 1880.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.